



SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-72-24

Druk nr 673

Warszawa, 25 września 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie niektórych ustaw w celu wsparcia przedsiębiorców zatrudniających żołnierzy Obrony Terytorialnej lub żołnierzy Aktywnej Rezerwy.

Jednocześnie na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 Regulaminu Sejmu, Rada Ministrów wnosi o skrócenie postępowania z projektem ustawy poprzez przystąpienie do pierwszego czytania projektu bez zachowania terminu określonego w art. 37 ust. 4 Regulaminu Sejmu. Uzasadnione jest to koniecznością szybkiego przyjęcia rozwiązań prawnych służących zwiększeniu liczby kandydatów do służby w Wojskach Obrony Terytorialnej i aktywnej rezerwy, co ma istotne znaczenie dla realizacji zadań Sił Zbrojnych w obecnej sytuacji geopolitycznej oraz zadań związanych z zapobieganiem oraz usuwaniem skutków klęsk żywiołowych.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Obrony Narodowej.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie niektórych ustaw w celu wsparcia przedsiębiorców zatrudniających żołnierzy Obrony Terytorialnej lub żołnierzy Aktywnej Rezerwy¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226, z późn. zm.²⁾) po art. 26hd dodaje się art. 26he w brzmieniu:

„Art. 26he. 1. Podatnik uzyskujący przychody ze źródła określonego w art. 10 ust. 1 pkt 3 może odliczyć od podstawy obliczenia podatku, ustalonej zgodnie z art. 26 ust. 1 lub art. 30c ust. 2, kwotę:

- 1) 12 000 złotych, jeśli zatrudniony w ramach stosunku pracy żołnierz terytorialnej służby wojskowej, jak również żołnierz aktywnej rezerwy pełni co najmniej 1 rok nieprzerwanie terytorialną służbę wojskową lub służbę w aktywnej rezerwie;
- 2) 15 000 złotych, jeśli zatrudniony w ramach stosunku pracy żołnierz terytorialnej służby wojskowej, jak również żołnierz aktywnej rezerwy pełni co najmniej 2 lata nieprzerwanie terytorialną służbę wojskową lub służbę w aktywnej rezerwie;
- 3) 18 000 złotych, jeśli zatrudniony w ramach stosunku pracy żołnierz terytorialnej służby wojskowej, jak również żołnierz aktywnej rezerwy pełni co najmniej 3 lata nieprzerwanie terytorialną służbę wojskową lub służbę w aktywnej rezerwie;
- 4) 21 000 złotych, jeśli zatrudniony w ramach stosunku pracy żołnierz terytorialnej służby wojskowej, jak również żołnierz aktywnej rezerwy pełni co najmniej 4 lata nieprzerwanie terytorialną służbę wojskową lub służbę w aktywnej rezerwie;
- 5) 24 000 złotych, jeśli zatrudniony w ramach stosunku pracy żołnierz terytorialnej służby wojskowej, jak również żołnierz aktywnej rezerwy pełni co najmniej 5 lat nieprzerwanie terytorialną służbę wojskową lub służbę w aktywnej rezerwie.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawę z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 232, 854, 858, 859 i 863.

2. Podatnik będący mikroprzedsiębiorcą lub małym przedsiębiorcą w rozumieniu odpowiednio art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców może podwyższać kwoty, o których mowa w ust. 1, o współczynnik 1,5.

3. Podatnik, który zatrudnia w ramach stosunku pracy co najmniej 5 pracowników, który nie jest mikro- lub małym przedsiębiorcą, może podwyższać kwoty, o których mowa w ust. 1, o współczynnik 1,2.

4. Kwota odliczenia, o której mowa w ust. 1–3, nie może przekroczyć dochodu osiągniętego przez podatnika w roku podatkowym ze źródła, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3. W przypadku gdy podatnik poniósł w tym źródle za rok podatkowy stratę albo wielkość dochodu osiągniętego przez podatnika w tym źródle jest niższa od kwoty przysługujących mu odliczeń, podatnik może dokonać odliczenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, w najbliższych kolejno po sobie następujących 5 latach podatkowych, z tym że kwota odliczenia nie może przekroczyć w żadnym z tych lat wysokości dochodu osiągniętego w ramach źródła, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3.

5. Jeżeli żołnierz terytorialnej służby wojskowej lub aktywnej rezerwy, o którym mowa w ust. 1, był zatrudniony w ramach stosunku pracy przez niepełny rok podatkowy, prawo do odliczenia przysługuje w wysokości 1/12 kwot, o których mowa w ust. 1, za każdy pełny miesiąc kalendarzowy, w którym pełnił terytorialną służbę wojskową lub służbę w aktywnej rezerwie.

6. Kwota odliczenia, o której mowa w ust. 1, przysługuje na każdego zatrudnionego w ramach stosunku pracy żołnierza terytorialnej służby wojskowej lub żołnierza aktywnej rezerwy niebędącego udziałowcem, akcjonariuszem ani współnikiem tego podatnika oraz na rzecz którego podatnik ponosi miesięczne wydatki w kwocie stanowiącej wysokość co najmniej minimalnego wynagrodzenia.

7. Odliczenia dokonuje się w zeznaniu, o którym mowa w art. 45 ust. 1, podając numer PESEL żołnierzy terytorialnej służby wojskowej lub aktywnej rezerwy, liczbę miesięcy i lat nieprzerwanej służby w terytorialnej służbie wojskowej, informacje, czy podatnik jest mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą lub zatrudnia co najmniej 5 pracowników. Na żądanie organów podatkowych podatnik jest obowiązany przedstawić zaświadczenia, oświadczenia oraz inne dowody niezbędne do ustalenia prawa do odliczenia.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2805 oraz z 2024 r. poz. 232, 854 i 1222) po art. 18ef dodaje się art. 18eg w brzmieniu:

„Art. 18eg. 1. Od podstawy opodatkowania ustalonej zgodnie z art. 18 ust. 1, w celu obliczenia podatku, podatnik może odliczyć w roku podatkowym kwotę:

- 1) 12 000 złotych, jeśli zatrudniony w ramach stosunku pracy żołnierz terytorialnej służby wojskowej, jak również żołnierz aktywnej rezerwy pełni co najmniej 1 rok nieprzerwanie terytorialną służbę wojskową lub służbę w aktywnej rezerwie;
- 2) 15 000 złotych, jeśli zatrudniony w ramach stosunku pracy żołnierz terytorialnej służby wojskowej, jak również żołnierz aktywnej rezerwy pełni co najmniej 2 lata nieprzerwanie terytorialną służbę wojskową lub służbę w aktywnej rezerwie;
- 3) 18 000 złotych, jeśli zatrudniony w ramach stosunku pracy żołnierz terytorialnej służby wojskowej, jak również żołnierz aktywnej rezerwy pełni co najmniej 3 lata nieprzerwanie terytorialną służbę wojskową lub służbę w aktywnej rezerwie;
- 4) 21 000 złotych, jeśli zatrudniony w ramach stosunku pracy żołnierz terytorialnej służby wojskowej, jak również żołnierz aktywnej rezerwy pełni co najmniej 4 lata nieprzerwanie terytorialną służbę wojskową lub służbę w aktywnej rezerwie;
- 5) 24 000 złotych, jeśli zatrudniony w ramach stosunku pracy żołnierz terytorialnej służby wojskowej, jak również żołnierz aktywnej rezerwy pełni co najmniej 5 lat nieprzerwanie terytorialną służbę wojskową lub służbę w aktywnej rezerwie.

2. Podatnik będący mikroprzedsiębiorcą lub małym przedsiębiorcą w rozumieniu odpowiednio art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców może podwyższać kwoty, o których mowa w ust. 1, o współczynnik 1,5.

3. Podatnik, który zatrudnia w ramach stosunku pracy co najmniej 5 pracowników, który nie jest mikro- lub małym przedsiębiorcą, może podwyższać kwoty, o których mowa w ust. 1, o współczynnik 1,2.

4. Kwota odliczenia, o której mowa w ust. 1–3, nie może przekroczyć dochodu osiągniętego przez podatnika w roku podatkowym z innych źródeł przychodów. W przypadku gdy podatnik poniósł w tym źródle za rok podatkowy stratę albo wielkość dochodu osiągniętego przez podatnika w tym źródle jest niższa od kwoty przysługujących mu odliczeń, podatnik może dokonać odliczenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, w najbliższych kolejno po sobie następujących 5 latach podatkowych, z tym że kwota

odliczenia nie może przekroczyć w żadnym z tych lat wysokości dochodu osiągniętego w ramach innych źródeł przychodów.

5. Jeżeli żołnierz terytorialnej służby wojskowej lub żołnierz aktywnej rezerwy, o którym mowa w ust. 1, był zatrudniony w ramach stosunku pracy przez niepełny rok podatkowy, prawo do odliczenia przysługuje w wysokości 1/12 kwot, o których mowa w ust. 1, za każdy pełny miesiąc kalendarzowy, w którym pełnił terytorialną służbę wojskową lub służbę w aktywnej rezerwie.

6. Kwota odliczenia, o której mowa w ust. 1, przysługuje na każdego zatrudnionego w ramach stosunku pracy żołnierza terytorialnej służby wojskowej lub żołnierza aktywnej rezerwy niebędącego udziałowcem, akcjonariuszem ani współnikiem tego podatnika oraz na rzecz którego podatnik ponosi miesięczne wydatki w kwocie stanowiącej wysokość co najmniej minimalnego wynagrodzenia.

7. Odliczenia dokonuje się w zeznaniu, o którym mowa w art. 27 ust. 1, podając numer PESEL żołnierzy terytorialnej służby wojskowej lub aktywnej rezerwy, liczbę miesięcy i lat nieprzerwanej służby w terytorialnej służbie wojskowej, informacje, czy podatnik jest mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą lub zatrudnia co najmniej 5 pracowników. Na żądanie organów podatkowych podatnik jest obowiązany przedstawić zaświadczenia, oświadczenia oraz inne dowody niezbędne do ustalenia prawa do odliczenia.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248, 834, 1089, 1222 i 1248) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 173 dodaje się art. 173a w brzmieniu:

„Art. 173a. 1. Żołnierze OT, którzy wcześniej pełnili czynną służbę wojskową i złożyli przysięgę wojskową, w pierwszym okresie pełnią terytorialną służbę wojskową rotacyjnie nieprzerwanie przez okres 8 dni, w ramach którego odbywają szkolenie wyrównawcze.

2. W uzasadnionych przypadkach szkolenie wyrównawcze można odbyć w kilku okresach w ciągu 4 miesięcy w czasie wolnym od pracy.

3. W powołaniu do terytorialnej służby wojskowej żołnierzy, o których mowa w art. 171 ust. 4, określa się miejsce stawienia się na szkolenie wyrównawcze. Po zakończeniu szkolenia żołnierza OT kieruje się do jednostki wojskowej w celu pełnienia dalszej służby i objęcia stanowiska służbowego.”;

2) w art. 306 uchyla się ust. 2;

- 3) w art. 309 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Świadczenie obejmuje wyłącznie rekompensatę kosztów, bez kwot wynagrodzenia poniesionych przez pracodawcę z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony nowego pracownika w celu zastępstwa żołnierza, o którym mowa w ust. 1, lub z tytułu powierzenia tego zastępstwa innemu pracownikowi zatrudnionemu dotychczas u tego pracodawcy.”;

- 4) po art. 312 dodaje się art. 312a w brzmieniu:

„Art. 312a. 1. Zatrudnianie żołnierza OT, jak również żołnierza AR przez wykonawcę lub podwykonawcę, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, w przypadku zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne, o których mowa w tej ustawie, może być również kryterium odnoszącym się do aspektów społecznych, jako kryterium jakościowym, o którym mowa w art. 242 ust. 2 tej ustawy.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do żołnierza OT lub AR prowadzącego działalność gospodarczą.

3. Minister Obrony Narodowej, w drodze zarządzenia, wyznacza jednostki organizacyjne sobie podległe lub przez niego nadzorowane, które przy udzielaniu zamówień publicznych, o których mowa w ust. 1, są obowiązane stosować kryterium jakościowe, niezależnie od stosowania innych kryteriów oceny ofert zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, a także określa wagę przypisaną temu kryterium, która nie może być niższa niż 10%.

4. Zamawiający, w odniesieniu do kryterium jakościowego, określa w dokumentach zamówienia, o których mowa w art. 7 pkt 3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, sposób weryfikacji zatrudniania żołnierza OT oraz żołnierza AR.”;

- 5) w art. 471 w ust. 2 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) świadczenie początkowe dla żołnierzy OT;”;

- 6) po art. 480 dodaje się art. 480a w brzmieniu:

„Art. 480a. 1. Żołnierz OT otrzymuje świadczenie początkowe w wysokości 50% przeciętnego wynagrodzenia w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia

1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, 1429 i 1672 oraz z 2024 r. poz. 834, 858 i 1243).

2. Żołnierzowi OT świadczenie początkowe przyznaje dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz OT pełni służbę, a wypłaca jednostka wojskowa, na której zaopatrzeniu finansowym żołnierz pozostaje. Świadczenie początkowe wypłaca się w terminie wypłaty uposażenia zasadniczego przypadającego po zakończeniu szkolenia, o którym mowa odpowiednio w art. 173 ust. 1 i art. 173a ust. 1.

3. Świadczenie początkowe może być przyznane żołnierzowi OT tylko jeden raz w trakcie pełnienia terytorialnej służby wojskowej. W przypadku ponownego powołania do terytorialnej służby wojskowej świadczenie początkowe nie przysługuje.”.

Art. 4. Przepisy art. 26he ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz art. 18eg ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie do dochodów (przychodów) osiągniętych od dnia 1 stycznia 2025 r.

Art. 5. 1. Do ustalania wysokości świadczenia rekompensującego, o którym mowa w art. 309 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu dotychczasowym, stosuje się art. 309 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu dotychczasowym.

2. Przy obliczaniu okresów pełnienia terytorialnej służby wojskowej lub służby w aktywnej rezerwie, o których mowa odpowiednio w art. 26he ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 oraz art. 18eg ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, uwzględnia się również okresy sprzed wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Realizacja konstytucyjnych zadań przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności w obecnej sytuacji geopolitycznej, wymusza konieczność podjęcia interwencji legislacyjnej w zakresie wzmocnienia liczbowego personelu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Istotnym elementem wpływającym na realizację zadań przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej ma rozwój niezawodowych form służby wojskowej, dedykowanych osobom, które służbę wojskową łączą z aktywnością zawodową poza Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej. Zwiększenie liczby kandydatów do służby w Wojskach Obrony Terytorialnej (żołnierze OT) i aktywnej rezerwy (żołnierze AR) jest możliwe również do osiągnięcia w wyniku wprowadzenia rozwiązań prawnych skutkujących przychylnością pracodawców, u których są zatrudnieni pracownicy będący żołnierzami OT lub AR. Obecna sytuacja geopolityczna, w tym kryzys migracyjny na pograniczu polsko-białoruskim, ale również sytuacja związana z zapobieganiem, a następnie usuwaniem skutków klęski żywiołowej wywołanej powodzią na terytorium południowo-zachodniej Polski, wymusza zwiększenie liczby tych żołnierzy zobligowanych do stawienia się w jednostkach wojskowych. Przedsiębiorcy zatrudniający tych żołnierzy traktują te sytuacje jako znaczne obciążenie, szczególnie dla sektora małych i średnich firm.

Celem projektu jest zachęcenie pracodawców do zatrudniania żołnierzy OT i AR. Należy bowiem podkreślić, że osoby należące do tych grup, pomimo że co do zasady na co dzień nie pełnią służby w jednostkach organizacyjnych resortu obrony narodowej, to jednak przez cały czas pozostają żołnierzami w czynnej służbie wojskowej. W związku z tym mogą w każdej chwili zostać wezwane do wykonywania obowiązków służbowych, co wyłącza możliwość wykonywania przez nie obowiązków w ramach stosunku pracy. W przypadku żołnierzy OT stanowi o tym w szczególności art. 175 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248, z późn. zm.), który ustanawia instytucję wezwania żołnierza do stawienia się w trybie natychmiastowego stawiennictwa do pełnienia terytorialnej służby wojskowej rotacyjnie. W przypadku żołnierzy AR tożsamą instytucję ustanawia art. 243 ust. 2 i 4 tej ustawy. Ponadto art. 243 ust. 1 cytowanej ustawy stanowi o obowiązku pełnienia służby przez żołnierza AR jednorazowo przez okres 14 dni, co najmniej raz na 3 lata. Zgodnie z art. 305 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny pracodawca udziela pracownikowi powołanemu do pełnienia terytorialnej służby wojskowej rotacyjnie, z wyjątkiem służby pełnionej w czasie lub dniu wolnym od pracy, urlopu bezpłatnego na okres

trwania tej służby. Z kolei, zgodnie z art. 305 ust. 4, przepis ten stosuje się odpowiednio do żołnierza rezerwy. Projektodawca dysponuje wiedzą o tym, że kolizja między obowiązkami wynikającymi z pozostawania w stosunku służbowym a obowiązkami wynikającymi ze stosunku pracy zniechęca wielu pracodawców do zatrudniania żołnierzy OT, jak również AR. Często są również informacje o tym, że relacje z pracodawcą prowadzą do rezygnacji przez żołnierzy ze stosunku służbowego.

W związku z tym proponuje się wprowadzenie rozwiązania zachęcającego pracodawców do zatrudniania pracowników będących żołnierzami OT lub AR. W projekcie ustawy promuje się więc działania mające na celu zmniejszenie obciążeń pracodawców oraz zastosowanie preferencji podatkowych wobec pracodawców zatrudniających osoby pełniące równocześnie te formy służby wojskowej. Należy więc zaznaczyć, że obok szeregu ustawowych obowiązków ciążących na pracodawcach zatrudniających wymienionych żołnierzy (jak np. brak możliwości, poza nielicznymi wyjątkami, rozwiązania stosunku pracy czy też obowiązku udzielenia urlopu bezpłatnego na czas służby wojskowej) po raz pierwszy tworzy się również system preferencji.

Proponowane zmiany powinny również zachęcić osoby do podejmowania niezawodowych dobrowolnych form służby wojskowej w postaci służby w Wojskach Obrony Terytorialnej przez żołnierzy OT oraz w pozostałych jednostkach wojskowych przez żołnierzy AR.

Mając na uwadze powyższe, jest zasadne wprowadzenie w systemie prawa regulacji zachęcających pracodawców do zatrudniania ww. kategorii osób.

W ocenie projektodawcy jednym z takich mechanizmów będzie wprowadzenie ulgi podatkowej. Zmiany odnoszące się do ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2805, z późn. zm.) przewidują wprowadzenie ulgi z tytułu zatrudniania żołnierza OT, jak również żołnierza AR. Ulga przewiduje możliwość odliczenia od podstawy opodatkowania kwoty 12 000 zł, jeśli zatrudniony w ramach stosunku pracy u przedsiębiorcy żołnierz OT lub AR pełni co najmniej rok nieprzerwanie terytorialną służbę wojskową lub służbę w aktywnej rezerwie. Projekt zakłada wzrost wysokości ulgi z każdym rokiem nieprzerwanego pełnienia służby przez żołnierza OT i AR, aż do kwoty 24 000 zł, jeżeli pełni on staż służby wynoszący co najmniej 5 lat. Maksymalny okres trwania kontraktu żołnierza OT wynosi 6 lat. W obu przypadkach projekt zakłada, aby ulga przysługiwała na każdego zatrudnionego żołnierza OT i AR niebędącego udziałowcem, akcjonariuszem ani współnikiem tego podatnika oraz na rzecz

którego podatnik ponosi miesięczne wydatki w kwocie stanowiącej wysokość co najmniej minimalnego wynagrodzenia.

Kolejnym proponowanym rozwiązaniem jest promocja przedsiębiorców zatrudniających żołnierzy OT i AR, w kryteriach wyboru partnerów i dostawców w procesie udzielania zamówienia publicznego. Jest to realna szansa na promowanie firm, które swoim zaangażowaniem dają przykład innym podmiotom. Zgodnie z art. 242 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320) kryterium jakościowym brany pod uwagę przy udzielaniu zamówienia publicznego może być w szczególności aspekt społeczny. Takim kryterium może więc być zatrudnianie przez podmiot ubiegający się o udzielenie zamówienia publicznego pracowników będących jednocześnie żołnierzami OT i AR. Projektowane rozwiązanie w przypadkach zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne przewiduje więc możliwość wskazania zatrudniania żołnierza OT, jak również żołnierza AR przez wykonawcę lub podwykonawcę jako kryterium odnoszącego się do aspektów społecznych, jako kryterium jakościowego. Dodatkowo w projekcie przewidziano, że Minister Obrony Narodowej wyznaczy jednostki organizacyjne sobie podległe i nadzorowane, które przy udzielaniu zamówień publicznych będą obowiązane stosować zatrudnianie żołnierzy OT lub AR jako „kryterium jakościowe”, a także określi wagę przypisaną temu kryterium, która nie może być niższa niż 10%. Rozwiązanie to będzie dotyczyć postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, którego wartość nie przekracza progów unijnych (tj. poniżej 25 680 260 zł w przypadku robót budowlanych i 663 105 zł w przypadku dostaw i usług).

Następne proponowane rozwiązanie ma na celu zmniejszenie obciążeń pracodawcy przez zniesienie obowiązku wypłaty odprawy pracownikowi powołanemu do pełnienia terytorialnej służby wojskowej. W tym celu proponuje się zastąpienie odprawy wypłacanej przez pracodawcę zatrudnionemu u niego pracownikowi powołanemu do terytorialnej służby wojskowej – świadczeniem początkowym. W obecnym stanie prawnym pracownik powołany do terytorialnej służby wojskowej otrzymuje od pracodawcy odprawę w wysokości dwutygodniowego wynagrodzenia obliczonego według zasad określonych dla ustalania ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy. Pracodawcy, który wypłacił odprawę, przysługuje jej rekompensata. W tym celu pracodawca jest zobowiązany do złożenia szefowi wojskowego centrum rekrutacji stosownego wniosku wraz z dokumentami potwierdzającymi poniesione koszty. Szef wojskowego centrum rekrutacji wydaje decyzję o przyznaniu lub odmowie przyznania pracodawcy refundacji wypłaconej odprawy. Zgodnie z propozycją, zamiast odprawy wypłacanej przez pracodawcę, a następnie refundowanej przez wojskowe centrum

rekrutacji, proponuje się wprowadzenie świadczenia początkowego dla żołnierzy OT. Świadczenie to będzie przysługiwać po odbyciu szkolenia podstawowego przewidzianego w art. 173 ust. 1 lub szkolenia wyrównawczego przewidzianego w nowo projektowanym art. 173a ust. 1 (*przewidzianego dla osób, które wcześniej pełniły już inny rodzaj służby wojskowej i złożyły przysięgę wojskową, a obecnie po raz pierwszy są powołani do pełnienia terytorialnej służby wojskowej*). Obwarowanie to ma na celu zapobieżenie zwolnieniom ze szkoleń po krótkim okresie 2–3 dni od dnia wstąpienia w szeregi Wojsk Obrony Terytorialnej i tym samym nieukończenia szkolenia podstawowego lub wyrównawczego. Wysokość świadczenia będzie wynosić 50% przeciętnego wynagrodzenia w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251). Przeciętne wynagrodzenie w II kwartale 2023 r. wynosiło 7005,76 zł, zatem świadczenie będzie wynosić 3502,88 zł. Świadczenie początkowe (analogicznie jak i inne dochody otrzymywane przez żołnierzy OT) nie będzie podlegać opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych. W wyniku wprowadzonej zmiany nastąpi również objęcie prawem do świadczenia osób, które dzisiaj nie otrzymują odprawy, bowiem nie są pracownikami. Świadczenie otrzymają więc osoby niezatrudnione na podstawie umowy o pracę, np. prowadzące działalność gospodarczą albo wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych, będące studentami (uczniami). Zmiana ta będzie również pozytywnie oddziaływać na pracodawców, nastąpi bowiem zniesienie obowiązku wypłaty odprawy pracownikowi.

Dodatkowo, w związku ze zniesieniem obowiązku wypłaty odprawy pracownikom powołanym do służby w WOT, proponuje się wprowadzenie przepisu przejściowego, na podstawie którego przedsiębiorcy, którzy wypłacili odprawę do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, a nie otrzymali jeszcze świadczenia rekompensującego uwzględniającego koszt wypłaconej odprawy, otrzymają jej zwrot na dotychczasowych zasadach.

Ponadto z uwagi na specyfikę rocznego rozliczania podatków dochodowych, proponuje się przepis przejściowy określający, że nowe odliczenia w tych podatkach będą miały zastosowanie do dochodów (przychodów) osiągniętych od 1 stycznia 2025 r.

Proponuje się również przepis przejściowy dotyczący zaliczenia okresów służby w WOT oraz w aktywnej rezerwie sprzed dnia wejścia w życie ustawy do okresów, od których jest uzależniona wysokość kwoty możliwej do odliczenia od podatku.

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Zakłada się, że projektowane regulacje spowodują:

- 1) w zakresie zmian podatkowych w wyniku wprowadzenia preferencji podatkowej (odliczenia od podstawy opodatkowania) dla przedsiębiorców zatrudniających żołnierzy OT i AR, przy prognozowanym stanie zatrudnienia, wpłynie na obniżenie dochodów sektora finansów publicznych z tytułu podatku dochodowego za pierwszy rok obowiązywania rozwiązania w przedmiocie odliczenia (tj. za 2026 r.) w kwocie 52 mln zł. Dane za kolejne lata wskazano w pkt 6 OSR. Dla celów obliczenia skutku przyjęto prognozowaną liczbę żołnierzy OT i AR (konkretnej liczby ze względu na ochronę informacji nie podano), z podziałem na lata służby (od roku do 5 lat) oraz struktury firm i przedsiębiorstw, w których są zatrudnieni żołnierze OT i AR. Skutek finansowy został obliczony dla 19% stawki podatku;
- 2) w zakresie wprowadzenia świadczenia początkowego nastąpi wzrost wydatków budżetowych o kwotę stanowiącą różnicę między wysokością odpraw, jakie były nadal wypłacane przez pracodawców (i refundowane przez jednostki wojskowe, w wysokości ok. 4 mln zł rocznie), a kwotą świadczenia początkowego. Różnica ta wynika w głównej mierze z podwyższenia wysokości tego świadczenia względem średniej wysokości odpraw oraz przyznania tego świadczenia również osobom niepozostającym w stosunku pracy (a więc osobom, które w obecnym stanie prawnym nie są uprawnione do otrzymania odprawy). Dla obliczenia skutków finansowych przyjęto liczbę osób planowanych do powołania w danym roku kalendarzowym w celu osiągnięcia docelowego stanu żołnierzy OT (z uwzględnieniem liczby żołnierzy, którzy w poszczególnych latach będą się zwalniać z WOT na poziomie 10 tys.), jaki zamierza się osiągnąć:
 - a) w 2024 r. – 16 tys. osób, przy czym zakładając, że ustawa wejdzie w życie w IV kw. 2024 r., to do wyliczeń przyjęto liczbę 2 tys. osób, co spowoduje koszt w wysokości 6 mln zł ($2 \text{ tys. osób} \times 3502,5 \text{ zł} = 7 \text{ mln zł} - 1 \text{ mln zł}$ zmniejszenie o koszt refundacji wypłaconych odpraw),
 - b) w 2025 r. – 13 tys. osób (koszt 41,5 mln zł),
 - c) w 2026 r. – 11 tys. osób (koszt 34,5 mln zł),
 - d) w 2027 r. i latach następnych – 10 tys. (koszt 31 mln zł);
- 3) pozostałe zmiany zaproponowane w projekcie ustawy z uwagi na swój charakter nie spowodują wzrostu wydatków z tego tytułu.

Stosownie do postanowień § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806) oraz zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U.

z 2017 r. poz. 248), projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projektowana ustawa dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej. Projektowana ustawa wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców. Projekt ustawy wpłynie na przedsiębiorców w wyniku wprowadzenia preferencji przy ubieganiu się o udzielenie zamówienia publicznego, a także możliwości skorzystania z ulgi podatkowej. Ponadto wpłynie na zmniejszenie obciążeń przedsiębiorców w wyniku zniesienia konieczności wypłaty odprawy przez przedsiębiorców zatrudniających żołnierzy OT.

Ocena Skutków Regulacji projektu nie była dokonywana w trybie § 32 ww. uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, lecz w trybie § 42 ust. 1 Regulaminu pracy Rady Ministrów. Projekt ustawy nie wymaga uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi instytucjami i organami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

Przedmiot projektowanego aktu prawnego nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Nazwa projektu Ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu wsparcia przedsiębiorców zatrudniających żołnierzy Obrony Terytorialnej lub żołnierzy Aktywnej Rezerwy	Data sporządzenia 23.09.2024
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Minister Obrony Narodowej	Źródło Inicjatywa własna
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Wiceprezes Rady Ministrów – Minister Obrony Narodowej, Pan Władysław Kosiniak-Kamysz	Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD135
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu wuw@mon.gov.pl	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zasadnicze zmiany do ustawy przewidują:

- wprowadzenie preferencji podatkowych dla przedsiębiorców (osób fizycznych i prawnych) zatrudniających pracowników, którzy są jednocześnie żołnierzami OT i żołnierzami AR;
- wprowadzenie preferencji dla przedsiębiorców ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego, którzy przy wykonywaniu tego zlecenia będą zatrudniać pracowników, którzy są jednocześnie żołnierzami WOT (żołnierze OT) i żołnierzami aktywnej rezerwy (żołnierze AR);
- zastąpienie odprawy wypłacanej pracownikom powołanym do terytorialnej służby wojskowej – świadczeniem początkowym. Celem regulacji jest podniesienie atrakcyjności terytorialnej służby wojskowej, zwiększenie liczebności Sił Zbrojnych RP oraz zmniejszenie obciążeń dla pracodawców.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane zmiany, zamieszczone w ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226, z późn. zm.) i ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2805, z późn. zm.), mają zachęcić osoby do podejmowania dobrowolnych niezawodowych form służby wojskowej w ramach OT i AR. Projektowane przepisy są ukierunkowane na przedsiębiorców zatrudniających żołnierzy OT i AR, tak aby stworzyć zachęty do zatrudniania takich osób. Jest to regulacja, która po raz pierwszy tworzy preferencje dla przedsiębiorców zatrudniających żołnierzy OT i AR. Zatrudnianie takich osób wiąże się bowiem z koniecznością zwalniania ich z pracy na okres pełnienia przez nich służby wojskowej, co może wpływać na rytm pracy przedsiębiorstwa. W tym celu przewidziano:

- możliwość skorzystania przez przedsiębiorcę zatrudniającego żołnierzy OT i/lub AR z ulgi podatkowej. Wysokość ulgi jest uzależniona od liczby oraz okresu zatrudnienia żołnierza OT i/lub AR;
- możliwość preferencyjnego potraktowania przedsiębiorców ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego, którzy przy wykonywaniu tego zamówienia będą zatrudniać żołnierzy WOT lub AR;
- zmniejszenie obciążenia regulacyjnego w postaci konieczności wypłaty odprawy pracownikowi powołanemu do służby w WOT, a następnie ubiegania się o jej refundację. Odprawa zostanie zastąpiona świadczeniem początkowym wypłacanym bezpośrednio przez jednostkę wojskową.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie prowadzono analizy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Żołnierze powołani do WOT (uprawnieni do świadczenia początkowego)			Otrzymanie świadczenia początkowego
Dowódcy jednostek wojskowych (przyznający świadczenie początkowe)	19		Wypłata świadczenia początkowego

Przedsiębiorcy ubiegający się o udzielenie zamówienia publicznego zatrudniający żołnierzy OT i/lub AR			Preferencja przy ubieganiu się o udzielenie zamówienia publicznego
Przedsiębiorcy zatrudniający żołnierzy OT i/lub AR			Możliwość skorzystania z ulgi podatkowej
Przedsiębiorcy zatrudniający żołnierzy OT powoływanych po raz pierwszy do służby wojskowej			Zniesienie obowiązku wypłaty odprawy
Jednostki sektora finansów publicznych			Obniżenie dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy, stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0 (2024)	1 (2025)	2 (2026)	3 (2027)	4 (2028)	5 (2029)	6 (2030)	7 (2031)	8 (2032)	9 (2033)	10 (2034)	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	-52,0	-54,75	-57,5	-60,25	-63,5	-66,75	-70,25	-74,25	-78,25	-577,5
budżet państwa	0	0	-33,0	-34,75	-36,5	-38,25	-40,25	-42,25	-44,5	-47,0	-49,5	-366,0
JST	0	0	-19,0	-21,0	-21,0	-22,0	-23,25	-24,5	-25,75	-27,25	-28,75	-212,5
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	6,0	41,5	34,5	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0	330,0
budżet państwa	6,0	41,5	34,5	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0	330,0
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Wydatki związane z wypłatą świadczenia początkowego zostaną sfinansowane w ramach środków ustalanych corocznie w ustawie budżetowej dla części 29 – Obrona narodowa i nie będą stanowiły podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki na ten cel w kolejnych latach budżetowych. Wprowadzenie preferencji podatkowej (odliczania od podstawy opodatkowania) dla przedsiębiorców zatrudniających żołnierzy OT i AR, przy prognozowanym stanie zatrudnienia, wpłynie na obniżenie dochodów sektora finansów publicznych z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych, w pierwszym roku obowiązywania możliwości odliczenia (tj. w 2026 r.) o 52 mln zł.
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Świadczenie początkowe będzie wolne od podatku dochodowego od osób fizycznych na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 15 lit. a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.						
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		2024	2025	2026	2027	2028	2034	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	14,5	15,25	17,0	22,0	162,0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	37,5	39,5	43,5	56,25	415,5
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Możliwość skorzystania z preferencji przy ubieganiu się o udzielenie zamówienia publicznego oraz skorzystania z ulgi podatkowej.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Możliwość skorzystania z preferencji przy ubieganiu się o udzielenie zamówienia publicznego oraz skorzystania z ulgi podatkowej.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Regulacja nie wpłynie na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☐ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				☒ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
Komentarz:								

1) ustawa wpłynie na zmniejszenie dokumentów związanych z wypłatą odprawy przez przedsiębiorców i przechodzenia procedury jej zwrotu (przez zastąpienie odprawy świadczeniem początkowym wypłacanym przez jednostki wojskowe); 2) ustawa wpłynie na zwiększenie liczby dokumentów w przypadku chęci skorzystania przez przedsiębiorcę z preferencji przy ubieganiu się o udzielenie zamówienia publicznego (konieczność dokumentowania zatrudniania żołnierzy OT i AR).		
9. Wpływ na rynek pracy		
Ustawa nie będzie miała wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wraz z wejściem w życie projektowanej regulacji.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Z uwagi na zakres i charakter projektu ustawy ewaluacja efektów projektu nie jest planowana.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		